

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát
Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-115/24-K
Sp. zn. ČŠIK-S-21/24-K

Název	Domov mládeže a školní jídelna Karlovy Vary, příspěvková organizace
Sídlo	Lidická 590/38, 360 01 Karlovy Vary
E-mail	h.volankova@dmkv.cz
IČO	00 076 988
Identifikátor	600 028 607
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Volánková
Zřizovatel	Karlovarský kraj
Místo inspekční činnosti	Lidická 590, Karlovy Vary
Inspekční činnost na místě	28. 2. – 1. 3. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného domovem mládeže podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Domov mládeže a školní jídelna Karlovy Vary, příspěvková organizace (dále „DM“, „ŠJ“ nebo „školské zařízení“) vykonává činnost domova mládeže a školní jídelny.

K datu inspekční činnosti bylo zapsáno k ubytování v DM 565 žáků středních škol, zařazených do 18 výchovných skupin. Z celkového počtu bylo 18 žáků s odlišným mateřským jazykem.

Školní jídelna poskytuje celodenní stravování žákům ubytovaným v DM, obědy ostatním žákům středních škol, zaměstnancům a veřejnosti. Školní jídelna přispívá k podpoře zdravého životního stylu žáků, zajišťuje celodenní stravování ubytovaným žákům včetně úpravy stravy pro alergiky a žáky s potřebou dietního stravování.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školského zařízení (dále „ředitelka“) vykonává činnost od roku 2015. Stanovila dlouhodobou koncepci rozvoje pro roky 2021–2027, ve které na základě znalosti podmínek a SWOT analýzy formulovala priority a oblasti rozvoje domova, včetně účinných strategií vedoucích k jejímu naplňování. Koncepce vychází z tradice domova mládeže dané regionálními podmínkami, je v souladu s rozvojovými dokumenty zřizovatele, ztotožňuje se s ní pedagogové. Hlavním cílem je osobnostní a sociální rozvoj žáků v souladu s obecně uznávanými životními hodnotami a pedagogickými cíli v oblasti zdravého životního stylu a smysluplného naplňování volného času. Nastavená koncepce zařízení je reálná, při naplňování koncepčních záměrů a cílů je preferováno plánování a realizace v krátkodobém časovém horizontu v podobě ročních plánů, zejména s ohledem na potřeby a individuální zájmy žáků. Vedení věnuje pravidelně pozornost procesům vyhodnocování a přijímá potřebná opatření ke zkvalitňování vzdělávání a školských služeb.

Positivní dopad na fungování školského zařízení má promyšlený a efektivní systém řízení, který má oporu v účelně vytvořené organizační struktuře, ve spolupráci jednotlivých úseků, v jasném vymezení kompetencí pedagogických i provozních pracovníků a stanovení odpovědnosti vedoucím úseků. Pravidla pro organizování činnosti uvedená ve vnitřních předpisech a mechanismy řízení jsou nastavena efektivně. Řídící a kontrolní činnost probíhá při každodenním kontaktu se zaměstnanci a žáky, zčásti je založena na operativním řešení problémů. Aktuální problémy i strategické záměry jsou řešeny na pracovních poradách, které probíhají na různých úrovních (jednání pedagogické rady, porady vedení, pracovní a provozní porady, provozní úsek apod.). Vytvořený komunikační systém pro zajištění informovanosti všech pracovníků a žáků (nástěnky, webové stránky) a pro přenos a sdílení potřebných informací o žácích (elektronická evidence, mailová komunikace) je funkční. Kontrolní mechanismy však nejsou zcela efektivní, např. byly zjištěny nedostatky v oblasti udělování kázeňských opatření, která nemají oporu v právních předpisech.

Při organizování činnosti a zajištění chodu DM se ředitelka opírá o vzájemnou spolupráci a sdílení informací mezi vychovateli, asistenty a bezpečnostními pracovníky v rámci pracovních směn a cílené vytváření podnětného a sociálně přívětivého komunitního prostředí. Delegování některých řídicích kompetencí na zástupkyni umožňuje vzájemnou spolupráci a přenos informací při řízení. Vedení DM pravidelně monitoruje kvalitu vzdělávání, získává zpětnou vazbu o dosahované úrovni výchovně vzdělávacích a zájmových činností formou vstupů do realizovaných aktivit a prostřednictvím pravidelné hospitační činnosti. Závěry z hospitační činnosti se však zpravidla zabývají vyhodnocením realizované akce, neposkytují účinnou zpětnou vazbu o kvalitě výchovy a vzdělávání a nejsou dostatečně využity k účinnému metodickému vedení nekvalifikovaných nebo začínajících pracovníků. Podněty od ubytovaných žáků jsou získávány i při neformálních rozhovorech.

Důležitým partnerem vedení domova je domovní rada, která je tvořena žáky z jednotlivých výchovných skupin. Její činnost přispívá k rozvoji odpovědnosti žáků k DM a k budování vrstevnických vztahů. Ubytování žáci mají možnost na základě svých podnětů participovat na činnosti a chodu DM i ŠJ, projednávat své požadavky a náměty pro zkvalitňování činnosti. Vedení domova na ně adekvátně reaguje, např. při sestavování jídelníčku, sortimentu prodejních automatů či výběru nábytku ve ŠJ.

Navýšení počtu ubytovaných žáků cca o pětinu od předchozí inspekční činnosti v roce 2016 se promítlo do navýšení počtu vychovatelů. V současné době vzdělávání a výchovu zajišťuje částečně obměněný kolektiv 21 vychovatelů v režimu ranních a odpoledních směn, z nichž pětina si doplňuje pedagogické vzdělání. Čtyři asistenti pedagoga a dva bezpečnostní pracovníci zabezpečují noční dohled nad žáky. Potřebná podpora začínajícím a novým vychovatelům v oblasti organizace činností a forem a metod práce je poskytována uvádějícím vychovatelem, případně zástupkyní ředitelky, a při tandemovém působení v rámci společně realizovaných aktivit.

Nově mohou pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci žáků a žáci s potřebou podpory, např. při zvládání náročné životní situace, či v oblasti školního neúspěchu nebo náročného chování, v dohodnutém čase využívat poradenských služeb školního psychologa. Dlouhodobě se osvědčila činnost metodika prevence, kterou vykonává jedna z vychovatelek.

Ředitelka motivuje pedagogické pracovníky k dalšímu vzdělávání, které probíhá jednak formou společného vzdělávání na základě aktuálních potřeb, např. nácvik zvládání krizových situací v prostorách DM, jednak formou samostudia dle aktuální nabídky vzdělávacích institucí. Další vzdělávání bylo zaměřeno např. na oblast komunikace se žáky a kolektivy, wellbeing, na rizika související s využíváním chytrých technologií, vedení DM zaměřilo svůj manažerský rozvoj na oblast managementu a legislativy.

Ke zkvalitňování vzdělávání a zajištění jeho podmínek přispělo i využití finančních prostředků z Evropských fondů, z nichž bylo hrazeno materiální vybavení pro zájmové útvary a jejich personální zajištění (badatelský, sportovní, čtenářský apod.), v rámci inovativních metod práce se žáky byly pro vychovatele zakoupeny notebooky a hrazeno vzdělávání pro pedagogické pracovníky.

Realizaci školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) umožňují vhodné prostorové a materiální podmínky. Ve spolupráci se zřizovatelem se daří postupně obměňovat a modernizovat materiálně technické zázemí a prostory DM i ŠJ. Žákům jsou k dispozici prostory ke společnému setkávání a k realizaci aktivit dle jejich zájmu, např. keramická dílna, prostorný hudební sál se studovnou, klubovny, hudební salonek, cvičná kuchyňka. Ke sportovní činnosti hojně využívají místnost se zrcadlovou stěnou, vybavené posilovny, virtuální střelnici, na základě uzavřených smluv tělocvičnu a bazén jiných právních subjektů. Ke společným aktivitám žáků jsou využívány venkovní prostory (společný piknik).

Školské zařízení zajišťuje bezpečné prostředí pro pobyt žáků v rovině fyzické i psychické. Pro vstup do školského zařízení je k dispozici nepřetržitá služba v recepci, nad žáky je vykonáván dohled. Žáci jsou na začátku školního roku prokazatelně poučováni o bezpečném jednání a chování v prostorách zařízení i mimo něj. V rámci zajištění psychického bezpečí je při vzdělávání věnována pozornost psychohygieně, sociálnímu začleňování žáků, (péči o wellbeing žáků), vytváření podnětného a kultivovaného prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Strategie výchovně vzdělávací práce nastavené ve školním vzdělávacím programu (dále „ŠVP“) vycházejí z požadavků neformálního vzdělávání. Vychovatelé zveřejňují měsíční a týdenní plány činností a aktivit a snaží se vzbudit zájem žáků o tyto akce i při osobních pohovorech.

Plánované činnosti realizované formou zájmových kroužků a řadou jednorázových akcí jsou přizpůsobeny aktuálním potřebám a zájmu žáků, jejich individuálním schopnostem, současně vytvářejí prostor pro realizaci vlastních zájmů a sebevzdělávání žáků, včetně vhodných forem relaxace a odpočinku. Vytvářením pestré a přitažlivé nabídky pravidelné zájmové činnosti a příležitostných aktivit vychovatelé motivují žáky ke společným aktivitám, podporujícím zdravý životní styl, včetně prevence nežádoucího chování. Realizace některých zájmových kroužků je časově ohraničená pouze po určitou část školního roku, např. pouze po dobu okamžitého zájmu či na základě aktuálně vzniklého požadavku žáků nebo reagují na jejich aktuální potřeby (např. pomoc s matematikou). Pravidelná zájmová činnost je realizována v zájmových útvarech zaměřených na sportovní vyžití, hudební, výtvarnou a kreativní tvorbu, zdravý životní styl, logické myšlení, střeleckou přípravu apod. Některá činnost zájmových kroužků má projektový charakter, je zakončena výstupy určenými všem žákům a zaměstnancům (např. hudební vystoupení, ukázka výrobků keramiky, pořádané soutěže aj.

Příležitostné volnočasové aktivity v podobě jednorázových tematicky zaměřených akcí, které jsou zařazovány pravidelně nebo v důsledku aktuálně vzniklé potřeby domova, jsou organizovány často jako „celodomovní“, nebo napříč několika výchovnými skupinami (sportovní soutěže, tematické besedy, setkání k různým příležitostem, hudební vystoupení žáků, návštěvy knihovny a divadelních představení). Podporují možnost seberealizace žáků a rozvoj mezivrstevnických prosociálních vztahů. Činnosti jsou realizované na základě dobrovolnosti a podporují tak samostatné rozhodování žáků a zodpovědnost za své chování.

K naplňování vzdělávacích cílů ŠVP jsou účinně využívány základní formy a postupy práce, zejména konzultace, individuální pohovor a skupinové shromáždění. Vzdělávací činnost domova navazuje na vzdělávání žáků ve školách, vychovatelé společně s žáky konzultují průběh a výsledky vzdělávání, případně hledají strategie učení s cílem účinné podpory žáků. Rozvíjí kompetence k učení, na žáky kladou přiměřené nároky a motivují je k vlastnímu vzdělávání, projevují důvěru v dosahování dobrých výsledků.

Sledované vzdělávání probíhalo v přátelské atmosféře. Vychovatelé přistupují k žákům s respektem a se zájmem o každého z nich, poskytují jim vhodnou podporu, vedou žáky k vytváření vztahů založených na důvěře, vzájemné pomoci a mezivrstevnické spolupráci, vedou žáky k samostatnosti a zodpovědnému přístupu při dodržování pravidel, k ohleduplnosti ke svému okolí. Svým přístupem a nabídkou vhodných aktivit vytvářejí vstřícné klima podporující smysluplné využití volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky výchovy a vzdělávání a sledováním pokroku žáků se vychovatelé průběžně zabývají společně s žáky. Zákonným zástupcům žáků, kteří jsou ubytovaní v DM prvním rokem, vychovatelé poskytují písemnou informaci o jejich adaptaci na režim DM, včetně zapojení do nabízených aktivit a osobnostním a sociálním rozvoji žáků. Zpětnou vazbu o dosahovaných výsledcích vzdělávání vychovatelé poskytují žákům a jejich zákonným zástupcům průběžně. Informování zákonných zástupců ubytovaných žáků je funkční,

probíhá operativně formou emailové a telefonické komunikace, v případě potřeby DM iniciuje schůzky se zákonnými zástupci za účelem projednání výchovných a vzdělávacích problémů žáků a koordinuje postupy pro eliminaci problémů žáků.

Školské zařízení poskytuje podporu žákům se vzdělávacími problémy ve školách, které studují (školní neúspěch, speciální vzdělávací potřeby, vysoká či neomluvená absence, neprospěch, rizikové chování) na základě jejich zájmu. K přijímaným opatřením ke zlepšení školního úspěchu žáků patří nejčastěji doučování nebo konzultace, případně vrstevnické učení podporující kooperaci, výchovný pohovor. Při individuální práci s žáky věnují vychovatelé pozornost plánování a nastavování vzdělávacích cílů, vyhodnocují jejich plnění a motivují žáky k dosahování úspěchů ve studiu. DM vychází vstříc také individuálním požadavkům nadaných žáků, kterým je přizpůsoben režim pobytu v DM, např. z důvodu účasti na sportovní přípravě.

DM má vytvořený účinný systém pro začleňování nově ubytovaných žáků, k němuž přispívají vstupní pohovory žáků prvních ročníků a zařazování adaptačních aktivit na rozvoj komunikativních a sociálních kompetencí, při kterých jsou žáci vedeni k vzájemnému poznávání, spolupráci, respektu, a odbourání bariér při začlenění do skupiny.

Prevence rizikového chování je uplatňována cíleně k potřebám školského zařízení. Realizaci vhodných aktivit podporuje rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí žáků a uplatňování zdravého životního stylu. Jako účinné nástroje pro předcházení rizikovým projevům chování využívá DM kontinuální práci s výchovnou skupinou, adaptační aktivity, besedy ve spolupráci s policií. Minimální preventivní program je každoročně vyhodnocován a nastavován dle aktuální situace. Efektivním nástrojem zejména při řešení problémových situací ve skupině je tzv. skupinové shromáždění, svolávané nejméně jednou za měsíc nebo dle aktuálních potřeb jednotlivých výchovných skupin. Při řešení náročného chování žáků má DM vytvořené postupy pro řešení krizových situací. DM uplatňuje pravidla pro ukládání kázeňských opatření ve formě podmíněného vyloučení, která se nevyskytují často a jsou projednána v tzv. výchovných komisích za účasti žáka a zákonného zástupce.

Při naplňování cílů ŠVP a při zajišťování zájmových činností spolupracuje školské zařízení s mnoha dalšími partnery. Přínosné v oblasti sdílení zkušeností mezi DM je členství v Asociaci domovů mládeže a internátů České republiky. Průběžná je i spolupráce se školami, ve kterých se ubytovaní žáci vzdělávají. Školské zařízení rozvíjí spolupráci s různými partnery ve městě a okolí.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- V souvislosti s nárůstem počtu ubytovaných žáků od předchozí inspekční činnosti v roce 2016 došlo k navýšení počtu pedagogických pracovníků, částečná obměna pedagogického sboru však vedla ke snížení kvalifikovanosti pedagogického sboru.
- V souvislosti s nárůstem počtu ubytovaných žáků je kapacita školského zařízení v posledních letech zcela naplňována. Současně se zvýšil celkový počet výchovných skupin a jejich naplnění.
- DM od roku 2018/2019 zavedením pozice školního psychologa (na částečný úvazek) rozšířil nabídku poradenské pomoci žákům.

- Dlouhodobě jsou modernizovány a zkvalitňovány materiální podmínky školského zařízení. Od 1. 7. 2023 došlo ke změně provozovatele bazénu, DM nadále využívá ke sportovnímu vyžití žáků jeho služeb.

Silné stránky

- DM vytváří podmínky pro zdravý životní styl, psychohygienu žáků, vstřícné a bezpečné prostředí, které účinně přispívá k prevenci projevů rizikového chování. K naplňování cílů podpory zdravého životního stylu významně přispívá také školní jídelna. (1.4)
- Vytváření podnětného a sociálně přívětivého komunitního prostředí podporuje výchovu a vzdělávání žáků a přispívá k rozvoji dobrých prosociálních vztahů mezi všemi aktéry. (2.2)
- DM podporuje aktivity zaměřené na sociální a občanský rozvoj žáků, jejich samostatnost a odpovědnost. V DM aktivně pracuje domovní rada, jejímž prostřednictvím se žáci podílí na rozhodování. (3.4)
- Pravidelné a příležitostné aktivity nabízené ubytovaným žákům přispívají k aktivnímu a smysluplnému využití volného času, zohledňují jejich zájmy, individuální schopnosti a aktuální potřeby, zároveň cíleně posilují osobnostní a sociální rozvoj a sebepoznání žáků. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Některé kontrolní mechanismy nastavené vedením školy monitorují pouze organizační a formální procesy, méně se zaměřují na zajištění kvality výchovně vzdělávacího procesu či dodržení nastavených pravidel. (2.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Při kontrolní a hospitační činnosti zaměřit intenzivněji hodnotící a zpětnovazební mechanismy na hodnocení kvality výchovně vzdělávacích procesů, případně je využít k efektivnější metodické podpoře nekvalifikovaných pedagogů.
- Při ukládání kázeňských opatření uplatňovat důsledně vnitřní řád.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínce, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování do funkce ředitelky vydané Radou Karlovarského kraje s účinností od 16. 3. 2015
2. Zřizovací listina vydaná Radou Karlovarského kraje s účinností od 1. 1. 2002, včetně příloh a dodatků
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 2. 2024
4. Dohoda o pronájmu nebytových prostor uzavřená se Střední pedagogickou školou, gymnáziem a vyšší odbornou školou Karlovy Vary, příspěvkovou organizací dne 3. 1. 2024
5. Dohoda o reciproční spolupráci uzavřená s Bazénem Karlovy Vary, příspěvkovou organizací dne 3. 1. 2024
6. Osobní dokumentace vybraných pedagogických pracovníků vztahující se k pracovnímu zařazení a dosaženému vzdělání vedená k datu inspekční činnosti
7. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví vedená k datu inspekční činnosti
8. Koncepce rozvoje školského zařízení Domov mládeže a školní jídelna s datací 18.12.2020 pro roky 2021–2027
9. Plány práce vychovatelů pro školní rok 2023/2024
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2023/2024 ze dne 3. 9. 2023
11. Školní vzdělávací program domova mládeže a školní jídelny s platností od 1. 1. 2023
12. Provozní řád domova mládeže s platností od 1. 9. 2023
13. Vnitřní řád školní jídelny vydaný s platností od 1. 9. 2023
14. Deníky výchovných skupin za školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti
15. Hodnocení činnosti a akcí DM
16. Osobní dokumentace žáků
17. Zápisy z porad vedení vedené ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekční činnosti
18. Zápisy ze schůzek domovní rady vedené ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k datu inspekční činnosti
19. Dokumentace školního metodika prevence ve školním roce 2023/2024 k datu inspekční činnosti
20. Záznamy o práci v zájmových kroužcích ve školním roce 2023/2024 k datu inspekční činnosti
21. Hospitační záznamy veden ve školním roce 2023/2024
22. Výroční zpráva o činnosti školského zařízení za školní rok 2022/2023
23. Rozpis služeb vychovatelů měsíční ve školním roce 2023/2024 k datu inspekční činnosti
24. Plány činnosti výchovných skupin vedené ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
25. Měsíční, týdenní plány práce vychovatelů ve školním roce 2023/2024 k datu inspekční činnosti
26. Hodnocení akcí ve školním roce 2023/2024 k datu inspekční činnosti
27. Čtvrtletní hodnocení výchovné skupiny ve školním roce 2023/2024 k datu inspekční činnosti

28. Záznamy z výchovných komisí vedené ve školním roce 2023/2024 k datu inspekční činnosti
29. Zápis z jednání s ředitelkou školského zařízení ze dne 1. 3. 2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Tomková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Eva Lorencová, školní inspektorka

Mgr. Radomíra Jenková, školní inspektorka

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

28. 3. 2024